20/11/2023

Ιερατική Σύναξη στη Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας με θέμα τα Ιερά Μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Αγρινίου πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2023 η τρίτη Γενική Σύναξη των Κληρικών της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας, με θέμα τα Ιερά Μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος.

Κεντρικός εισηγητής ήταν ο Αιδεσιμολογιώτατος ***Πρωτοπρ. Θεμιστοκλής Μουρτζανός***, Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της Ιεράς Μητροπόλεως Κερκύρας, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: ***«Σύγχρονες ποιμαντικές προσεγγίσεις στα Ιερά Μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος: Από την παρακολούθηση στην επίγνωση».***

Ο ομιλητής τόνισε, ότι είναι αδιαμφισβήτητο πως τα δύο εισαγωγικά στην Εκκλησία και στην εκκλησιαστική ζωή Μυστήρια, το Βάπτισμα και το Χρίσμα, ταλαιπωρούνται στην σύγχρονη εκκοσμικευμένη πραγματικότητα, κυρίως εξαιτίας ποιμαντικής αδυναμίας να διεξαχθούν με τρόπο, ώστε να μη χάνουν την ιεροπρέπεια στην τέλεσή τους, να αναδύεται το σωτηριολογικό τους περιεχόμενο και νόημα, να μην εκφυλίζονται σε μία μαγική ή, έστω, σε κοινωνική τελετή, και γονείς, ανάδοχοι και καλεσμένοι, όπως και ο βαπτιζόμενος, ο οποίος αργότερα θα βλέπει τις φωτογραφίες ή το βίντεο της βάπτισης να νιώθουν τη χαρά και τη γιορτή, η οποία στήνεται επί γης και ουρανώ! Πώς δηλαδή οι πιστοί θα μπορέσουν από την παρακολούθηση να περάσουν στην επίγνωση!

Κάποια αίτια αυτής της ταλαιπωρίας είναι η εκκοσμίκευση των μυστηρίων, καθώς ζούμε σε μία εποχή απο-ιεροποίησης και απο-εκκλησιοποίησης της ζωής των ανθρώπων· η απο-ενοριοποίησή τους, αποτέλεσμα της αναδιάταξης της Ενορίας και της απο-προσωποποίησής της, η οποία δεν έχει να κάνει μόνο με την γεωγραφία της πόλης ή του χωριού, αλλά με την απουσία σχέσης των γονέων με

την Ενορία και τον Ναό· το ακατάρτιστο του αναδόχου· το ότι, ενώ ο νηπιοβαπτισμός είναι απαραίτητος, εντούτοις δεν αφήνει τα Μυστήρια να διακρίνονται και ως προς το τελετουργικό και ως προς το περιεχόμενό τους, καθώς συνήθως τα νήπια είναι ανήσυχα και υπάρχει βιασύνη· η απουσία ερμηνευτικού κηρύγματος, όπως και η αποσύνδεση των Μυστηρίων από την Θεία Ευχαριστία και την μετοχή του βαπτισθέντος σ’ αυτήν.

Ο εισηγητής κατέθεσε ενδεικτικές ποιμαντικές προτάσεις: α) Η προετοιμασία των γονέων και του/της αναδόχου, για το περιεχόμενο των μυστηρίων. β) Ο θεσμός του/της αναδόχου δεν μπορεί να έχει ως μοναδική προϋπόθεση την μη τέλεση πολιτικού γάμου, αλλά την ενεργό συμμετοχή στην εκκλησιαστική ζωή. γ) Η άμεση μετοχή του βαπτισθέντος νηπίου στην Θεία Κοινωνία, με την χρήση του Αρτοφορίου της Αγίας Τραπέζης, όποια μέρα και ώρα κι αν γίνει η βάπτιση. δ) Η ανάγκη υπενθύμισης στους ποιμένες της σημασίας του Μυστηρίου του Χρίσματος, τόσο ως δωρεάς του Αγίου Πνεύματος στη ζωή του ανθρώπου, της μετοχής στο τρισσόν αξίωμα του Χριστού (βασιλικό, ιερατικό, προφητικό), όσο και ως μετοχής στη ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας. ε) Η ιεροπρεπής τέλεση των μυστηρίων και όχι η αγχωτική και η ταχεία, με μυστική ανάγνωση κάποιων ευχών ή παράλειψή τους. στ) Ένα σύντομο κήρυγμα, στο τέλος της ακολουθίας, στο οποίο να υπάρχει εξήγηση κάποιων από τα κύρια σημεία των μυστηρίων. ζ) Η ανάγκη για επαν-εκκλησιαστικοποίηση των μυστηρίων, δια της προσευχής κατά την τέλεση τους, τόσο από τους ιερείς, όσο και από τον λαό.

Ολοκληρώνοντας την εισήγησή του ο π. Θεμιστοκλής τόνισε ότι τόσο η Εκκλησία σε συνοδικό επίπεδο, όσο και η κάθε Μητρόπολη, αλλά και ο κάθε ποιμένας χρειάζεται να ξανακοιτάξουμε τον τρόπο και την βίωση των δύο αυτών μεγάλων μυστηρίων, ιδίως στους καιρούς μας για να υπάρξει επίγνωση και όχι απλώς παρακολούθηση.

Η δεύτερη εισήγηση είχε θέμα: ***«Εισαγωγή στο Ιερό Μυστήριο της ένταξής μας στην Εκκλησία»*** και ανήκε στον Ελλογιμώτατο Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. **κ. Παναγιώτη Σκαλτσή**. Λόγω εκτάκτου κωλύματος του ομιλητή, το κείμενο της εισηγήσεως ανέγνωσε ο Πρωτοπρ. Δημήτριος Πατσιαλός.

Ο εισηγητής τόνισε ότι το άγιο Βάπτισμα δεν λειτουργεί ως παράσταση, μαγική τελετουργία και κοινωνική υποχρέωση, αλλά λειτουργεί ως ζωή και παλιγγενεσία. Λειτουργεί ως αρχή και βάση της ενότητας της ειρήνης και της αγάπης, μεταξύ των ανθρώπων αφού «εν ενί Πνεύματι ημείς πάντες εις εν σώμα εβαπτίσθημεν». Γίναμε με το Βάπτισμα, διά του ενός Πνεύματος ένα σώμα. Γι' αυτό ο Απόστολος Παύλος προτρέπει τους Χριστιανούς να ζουν με ταπείνωση, πραότητα και υπακοή. Να ανέχεται ο ένας τον άλλον και να προσπαθούν να διατηρήσουν την ειρήνη και την ενότητα που δίνει το Πνεύμα. Λειτουργεί ως θεμέλιο της πνευματικής ζωής, η οποία φέρνει τη σφραγίδα και την «πανοπλίαν του Αγίου Πνεύματος» στις καρδιές μας.

Ο εισηγητής τόνισε επίσης ότι το Άγιο Βάπτισμα λειτουργεί ως δρόμος ένταξης στην Εκκλησία και ως αντίσταση στο δαιμονισμό του κόσμου, την ισοπέδωση των αξιών της ζωής, την αλλοτρίωση, το αδιέξοδο και τον ηθικό εξανδραποδισμό του ανθρώπου. Λειτουργεί ως σφραγίδα που μαρτυρεί ότι είμαστε παιδιά του Θεού και ότι η εσωτερική και γνήσια ταυτότητα του ανθρώπου είναι η ένδυση της αυτοσυνειδησίας του Χριστού. Λειτουργεί παιδαγωγικά ως μαρτυρία του Ιησού

Χριστού και ως δυνατότητα σχέσης μαζί Του. Η τήρηση άλλωστε των εντολών του Θεού, η ακρίβεια στο Εκκλησιαστικό ήθος και την πνευματική ζωή μαρτυρούν και δείχνουν σε όλους, κατά τον Ιερό Χρυσόστομο «του ενοικούντος εν ημίν την δύναμιν».

Ο κ. Σκαλτσής επεσήμανε, τέλος, ότι ο Μυστήριο του Βαπτίσματος λειτουργεί ως «αρραβών της κληρονομίας ημών», ως ελπίδα και όραμα της αληθινής ζωής που στηρίζεται στη βεβαιότητα της Ανάστασης. Με τη δύναμη και τη χάρη του Βαπτίσματος μπορούμε να πορευόμαστε στη ζωή «πνευματικοί και κεχαριτωμένοι», «ως τέκνα φωτός» και «τέκνα της του Θεού βασιλείας».

Ακολούθησε διάλογος μεταξύ των ιερέων, τον οποίο συντόνισε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός, καταθέτοντας και την ποιμαντική του εμπειρία στα θέματα που συζητήθηκαν. Επίσης ο Σεβασμιώτατος ενημέρωσε τους Ιερείς για τρέχοντα ποιμαντικά και διοικητικά θέματα της Ιεράς Μητροπόλεως, καθώς και για τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται εν όψει των εορτών των Χριστουγέννων.